

Uitvoeringsprogramma venherstel

Opdrachtgever : Wim Hoeben
 Programmaleider : Nico ten Heggeler
 Datum : Januari 2012
 Status :
 Projectnummer : P051301
 DIS-nummer :

Akkoord:

Opdrachtgever		Programmamanager		Proceseigenaar	
Paraaf	Datum	Paraaf	Datum	Paraaf	Datum

Uitvoeringsproject

Inhoudsopgave

1	KADER	3
2	DOELSTELLING	4
2.1	DOELSTELLING	4
3	VOORONDERZOEKEN	5
4	AANPAK	9
4.1	CATAGORIËN	9
4.2	STAPPENPLAN	10
4.3	SAMENWERKINGSPARTIJEN	11
5	PROGRAMMAORGANISATIE	12
5.1	GELD	12
5.2	KWALITEIT	14
5.3	TIJD	15

Uitvoeringsproject

1 KADER

Beleid venherstel

In de jaren '80 lagen de vennen in Brabant, net als in de rest van Nederland, er heel slecht bij. De ecologische rijkdom van de vennen leek verloren. Vervolgens is beleid ingezet om de verzuring, vermesting en verdroging te beperken en om de ecologische hoofdstructuur te realiseren.

De provincie heeft aan 427 vennen op de Waterhuishoudingsplan (WHP)-kaart de functie waternatuur toegekend. Dit betekent dat ze beschermd worden en dat indien nodig maatregelen worden uitgevoerd die leiden tot behoud of herstel van de natuurwaarden.

Omdat van deze milieumaatregelen op korte termijn onvoldoende verbetering te verwachten was, zijn in een aantal vennen herstelprojecten uitgevoerd. Helaas bleek dat een deel van deze 'herstelde' vennen al na korte tijd ecologisch weer net zo arm waren als de niet herstelde vennen. De aandacht is toen gericht op een beperkt aantal kansrijke vennen. In een provincie-breed project zijn in ca. 20 vennen maatregelen uitgevoerd, of zijn er plannen om dit op korte termijn te doen. Uit onderzoek blijkt dat de waterkwaliteit van de vennen de laatste 10 jaar is verbeterd. De vennen zijn minder zuur en ook de vegetatie is veranderd.

Het gaat de goede kant uit, maar de toestand is nog niet goed. De combinatie van generieke maatregelen en herstelmaatregelen wordt voortgezet. Dit past binnen de hoofdlijnennota van het nieuwe WHP, waarin nadrukkelijk aandacht voor venherstel is gevraagd. Ook komt venherstel in de reconstructieplannen aan de orde en zijn een aantal vennenprojecten opgenomen in de jaarlijkse uitvoeringsprogramma's¹. Om uitvoering te geven aan de herstelmaatregelen is door de Werkgroep Venherstel het 'Uitvoeringsplan venherstel Noord Brabant' opgesteld. In het uitvoeringsplan zijn afspraken gemaakt over de aanpak, monitoring, rolverdeling en kosten voor het nader onderzoeken en mogelijk herstellen van van 77 kansrijke vennen in Noord Brabant.

Opgave venherstel in beheergebied

In het Dommelgebied liggen 52 van deze 77 kansrijke vennen waarvan er ca. 37 liggen in natte natuurparels. In bijlage 1 is een overzicht van de 52 vennen opgenomen. Voor deze ca. 37 vennen is het waterschap initiatiefnemer voor het uitvoeren van nader onderzoek en het eventueel uitvoeren van herstelmaatregelen. In het Waterbeheerplan 2010 – 2015 heeft het waterschap zich ten doel gesteld om 14 van deze kansrijke vennen te herstellen in de periode t/m 2015. Voor de uitvoering van deze 14 vennen dient, samen met de eigenaren en terreinbeheerders, een uitvoeringsprogramma te worden opgesteld.

¹ In de KRW stroomgebiedbeheersplannen worden geen maatregelen voor vennen uitgewerkt. Vennen zijn gezien hun formaat niet als afzonderlijke waterlichamen opgenomen.

Uitvoeringsproject

2 DOELSTELLING

2.1 Doelstelling

In het Waterbeheerplan 'Krachtig water' heeft Waterschap De Dommel zich ten doel gesteld om 33 vennen te herstellen vanaf 2010. In de periode 2010 – 2015 staan 14 kansrijke vennen op het programma en na 2015 nog 19 (zie tabel onder).

	Eenheid	Doelstelling	Op orde of gerealiseerd	Totale opgave vanaf 2010	Opgave 2010-2015	Opgave na 2015
Inrichting waterlopen	km	747	177	570	95	475
• Meandering*	km	338	121	217	60	157
• Natte natuurzone**	km	261	25	236	30	206
• Natuurvriendelijke oever/ beperkte opgave	km	148	32	116	5	111
Opheffen visbarrières	aantal	144	49	95	36	59
Venherstel	aantal	37	4	33	14	19

Tabel 2.1.1 Opgave venherstel (bron: Waterbeheerplan 2010 – 2015)

Op basis van het vooronderzoek, overleggen met terreinbeheerders en huidige inzichten is de stand van zaken m.b.t. herstelwerkzaamheden aan kansrijke vennen als volgt:

- Herstelwerkzaamheden aan 4 kansrijke vennen zijn al gerealiseerd door de terreinbeheerders. De betreffende vennen zijn: Ven Wellenseind, Winkelsven, Groothuisven en Galgeven (voor 2010);
- Fase 1 van de venherstelmaatregelen aan het Groot Malpieven zijn uitgevoerd door het waterschap (in 2010);
- 12 vennen worden de komende periode uitgevoerd door de terreinbeheerders: Vispeel, Zwempeel, Vaarvennen, Molenvenen, Ven Cartierheide, Pannegoorven, Ven bij Achtereind, cluster Meelven, Akkerven, De Poel en Broekven, Bierven / Valkenhorst, Greveschutsven, Ganzeven en Ronde Vlaas;
- 19 vennen en fase 2 van Groot Malpieven komen in aanmerking voor het programma venherstel van Waterschap De Dommel. De betreffende vennen zijn: Ansemven, Glasven, Achterste Kolkven, Middelste Kolkven, Tongebersven-west, Rietven (Oisterwijk), Schaapsven, Leemkuilen (Udenhout), Rietven (Eindhoven), Kanunnikesven, Kaperven (Eindhoven), Bankven, Hazenputten, Maasven, Grafven, Groot Malpieven (fase 2), Berkven, Vissersven, Soerendonks Goor en Pastoorweijer;
- In 2012 worden herstelmaatregelen door het waterschap uitgevoerd aan de kansrijke vennen Berkven en Vissersven;

Doelstelling van dit programma venherstel is om in de periode 2010 t/m 2013 herstelmaatregelen te hebben uitgevoerd aan 14 kansrijke vennen².

² Voorjaarsnota 2011 Waterschap De Dommel

Uitvoeringsproject

3 VOORONDERZOEKEN

Vooronderzoek vennen (maatregelen)

Begin 2011 is de rapportage ‘Vooronderzoek Vennen’ afgerond. In dit vooronderzoek is nader onderzoek naar 21³ van de 37 kansrijke vennen in het beheergebied van Waterschap De Dommel. In het vooronderzoek is de huidige ecohydrologische toestand en knelpunten t.b.v. de ontwikkeling (en herstel) van het ven bepaald. Op basis daarvan is samen met de terreinbeheerders nagegaan welke maatregelen mogelijk zijn om het ven te herstellen. Tevens is een globale kostenraming opgesteld. Tenslotte is met input van de terreinbeheerders een prioriteringsvoorstel t.b.v. de aanpak van de vennen. Het vooronderzoek geeft enerzijds input voor het opstellen van een programmaplan venherstel. Anderzijds geeft het per ven inhoudelijke input voor het opstellen van het projectplan of plan van aanpak t.b.v. de realisatie van de herstelmaatregelen in het veld.

Bureaustudie archeologie

Aanleiding voor het onderzoek is het plan zeventien vennen binnen het gebied van het waterschap te herstellen. Hierbij bestaat een gerede kans dat eventueel aanwezige archeologische waarden verstoord of vernietigd worden. Voor elk van deze zeventien vennen is een bureauonderzoek uitgevoerd waarbij onder andere de geomorfologische kaart, bodemkaart, IKAW, hoogtekaart van Nederland (AHN), historische kaarten en wanneer aanwezig de gemeentelijke verwachtingskaart geraadpleegd zijn. Met behulp van deze informatie is voor elk ven een archeologische verwachting opgesteld en is een aanbeveling gedaan. Ter plaatse van de meeste vennen worden archeologische resten verwacht. Voor de meeste vennen geldt echter dat de bodem niet verstoord zal worden, aangezien alleen de bestaande begroeiing gekapt zal worden. Voor deze vennen is vervolgonderzoek niet noodzakelijk, tenzij de bodem zal worden verstoord.

Probleeminventarisatie en –analyse explosieven

Het doel van het historisch onderzoek is om aan de hand van een breed scala aan historisch feitenmateriaal een zo genuanceerd mogelijk beeld te verkrijgen m.b.t. het onderzoeksgebied in de Tweede Wereldoorlog. Aan de hand van deze gegevens wordt een antwoord gegeven op de vraag of en zo ja in welke delen van het onderzoeksgebied er sprake is van een verhoogd risico op het aantreffen van conventionele explosieven.

Voor de meeste vennen geldt dat de werkzaamheden onder reguliere condities kunnen worden uitgevoerd. Voor de vennen Grafven, Maasven, Bankven en het Middelste en Achterste Kolkven is, op basis van de probleeminventarisatie, tevens een aanvullende probleemanalyse uitgevoerd. Uit de probleemanalyse is naar voren gekomen dat alle bovengenoemde vennen, m.u.v. het Middelste Kolkven, aanvullend acties dienen te worden getroffen t.a.v. het aantreffen van conventionele explosieven.

³ Deze 21 vennen zijn potentiële vennen voor het uitvoeringsprogramma van Waterschap De Dommel. Een aantal van de 37 kansrijke vennen waren al uitgevoerd, was al onderzoek gedaan, had geen prioriteit of wordt uitgevoerd door de terreinbeheerder / -eigenaar. Daarnaast zijn een aantal kansrijke vennen toegevoegd aan de oorspronkelijke lijst. De 21 vennen zijn samengesteld in overleg met de terreinbeheerders.

Uitvoeringsproject

Verkennend Waterbodemonderzoek

Voor ca. 10 kansrijke vennen geldt dat het verwijderen van het slib één van de herstelmaatregelen betreft. Als onderdeel van het vooronderzoek is oriënterend waterbodemonderzoek uitgevoerd in een deel van deze vennen om kwaliteit en kwantiteit van het –te verwijderen– slib te bepalen. Dit geeft echter een zeer globaal beeld van de hoeveelheid slib en het risico op grote afwijkingen van de hoeveelheid en kwaliteit van het slib is groot. De ervaring leert dat m.n. de kwantiteit van het slib (slibblaag) in een ven plaatselijk sterk kan variëren. Omdat kwantiteit en kwaliteit een grote stempel drukken op de kosten is verkennend waterbodemonderzoek uitgevoerd aan de betreffende vennen waar plag-/baggerwerkzaamheden zijn voorzien als maatregel.

In onderstaande tabel zijn de resultaten van het verkennend waterbodemonderzoek opgenomen.

Naam van het ven	Slibkwaliteit (waterbodem)	Slibkwaliteit (landbodem)	Slibkwantiteit (m ³)	Kosten baggeren (incl. BTW, VAT, AK W&R)
Ansemven & Glasven	VT	klasse wonen	1.100	€ 38.500
Tongebbersven-west	-	-	-	€ -
Achterste Kolkven	VT	klasse industrie	18.376	€ 918.800
Middelste Kolkven	klasse A	klasse industrie	6.586	€ 329.300
Rietven (Oisterwijk)	VT	klasse wonen	14.276	€ 499.660
Schaapsven	VT	klasse wonen / industrie	8.620	€ 366.350
Leemkuilen	VT	VT	1.690	€ 59.150
Bankven	VT	VT	6.098	€ 213.430
Kanunnikesven	-	-	-	€ -
Rietven (EHV)	-	-	-	€ -
Karperven (EHV)	-	-	-	€ -
Hazenputten	-	-	-	€ -
Maasven	-	klasse wonen	3.000	€ 75.000
Grafven	-	VT	3.750	€ 93.750
Groot Malpieven Oost	klasse B / NT	NT	16.000	€ 1.200.000
Soerendonks Goor	nvt	VT	25.000	€ 625.000
Pastoorweijer	klasse B	klasse industrie / NT	17.250	€ 1.081.250

Flora- en faunaonderzoek

In nauwe samenspraak met betrokkenen zijn herstelmaatregelen bepaald t.a.v. de geselecteerde vennen. De meeste vennen liggen in beschermd N2000 gebieden. Het herstel van de vennen draagt veelal bij en/of hebben een positief effect op de gestelde instandhoudingsdoelstellingen. Het is echter noodzakelijk voorafgaande aan de werkzaamheden vast te stellen of de uitvoeringsactiviteiten van de maatregelen zelf negatief effect hebben op de instandhoudingsdoelstelling of aanwezige beschermd flora en fauna. Om dit te bepalen is inzicht nodig in het voorkomen van (beschermd) plant- en diersoorten. Waterschap De Dommel heeft Bureau Waardenburg opdracht een natuurtoets voor de voorgenomen herstelmaatregelen op te stellen en, indien nodig, ontbrekende veldgegevens te verzamelen. Het doel van

Uitvoeringsproject

de studie is om beeld te krijgen in het effect van de geplande ingrepen op beschermde soorten en gebieden en hoe zich dat verhoudt tot verbodsbepalingen en noodzakelijk ontheffingen en vergunningen. Het onderzoek heeft bestaan uit drie fasen:

1. Het inventariseren en toetsen van beschikbare bestaande flora- en faunagegevens (bronnenonderzoek).
2. Het uitvoeren van benodigde veldinventarisaties met het opstellen van rapportages.
3. De advisering in de omgang met wet- en regelgeving in relatie tot aangetroffen soorten en beoogde maatregelen. Het gaat hierbij o.a. om het bepalen van maatregelen om effecten op natuurwaarden te beperken (mitigerende maatregelen vanuit de natuurwetgeving).

Bronnenonderzoek

Doordat vrijwel alle beschikbare literatuur en waarnemingen voor de betreffende vennen zijn benut is het bronnenonderzoek afdoende voor beoordeling de gestelde doelen. Van de soortgroep als sprinkhanen (en paddenstoelen) waren in de beschikbare bronnen weinig waarnemingen beschikbaar. Vanwege de gebiedskennis van de twee ingezette ervaren veldmedewerkers en het toegepaste expert judgement konden in het veld echter de potenties voor alle soorten goed worden ingeschat.

Effecten Flora- en faunawet / Rode lijstsoorten: korte termijn effecten

Effecten op korten termijn betreft vooral vegetaties en beschermde planten / Rode lijst planten bij het Maasven, Grafven en Soerendonk's Goor. Het afgraven /afplaggen dient in twee delen te worden gefaseerd. Effecten worden hierdoor beperkt tot de korte termijn. Bij de uitwerking per ven is gebleken, dat Rode lijstsoorten en overige (licht beschermde) soorten in de meeste gevallen met de geformuleerde (mitigerende) maatregelen afdoende zijn beschermd. Andere maatregelen zijn dan niet nodig.

Effecten Flora- en faunawet / Rode lijstsoorten: lange termijn effecten

Bij geen enkel van de vennen ontstaat een negatief effect op soorten. Voor zowel soorten als habitattypen zijn de ontwikkelingsmogelijkheden na herstel gunstig.

Flora- en Faunawet / Rode lijstsoorten

De herstelmaatregelen zijn getoetst aan de Flora- en faunawet. Hieruit blijkt:

- De herstelmaatregelen leiden niet tot effecten op beschermde soorten/Rode lijstsoorten als de genoemde mitigerende maatregelen genomen worden. Bij enkele vennen is in aanvulling ecologische begeleiding van de werkzaamheden nodig.
- De gunstige staat van instandhouding van geen enkele soort is in het geding. Voor heikikker, kamsalamander, alpenwatersalamander, vinpootsalamander, diverse libellensoorten, vegetaties van vennen, planten van vennen en moerassprinkhaan leiden de maatregelen tot versterking van lokale populaties en een betere staat van instandhouding.

De voorgenomen maatregelen zijn met inachtneming van aanvullende mitigerende maatregelen niet strijdig met wet- en regelgeving. Indien de mitigerende maatregelen worden opgevolgd en gebruik wordt gemaakt van een geldige gedragscode, wordt een ontheffing voor de herstelmaatregelen niet nodig geacht.

Overzicht effecten Natuurbeschermingswet

Uitvoeringsproject

De herstelmaatregelen zijn getoetst aan instandhoudingsdoelen uit het aanwijfsbesluit en beheerplan. Hieruit blijkt:

- De voorgenomen herstelmaatregelen bij het Achterste Kolkven, het Ansemven, het Glasven, het Middelste Kolkven, het Rietven (O.), het Schaapsven en het Tongbergsven-west geven invulling aan het beheerplan en instandhoudingsdoelen van Natura 2000 gebied Kampina en Oisterwijkse vennen.
- De voorgenomen herstelmaatregelen bij het Grafven en Maasven geven invulling aan het beheerplan en instandhoudingsdoelen van Strabrechtse Heide en Beuven.
- De voorgenomen herstelmaatregelen bij Leemputten geven invulling aan het beheerplan en instandhoudingsdoelen van het Loonse en Drunense Duinen en Leemkuilen.
- De voorgenomen herstelmaatregelen bij Soerendonks' Goor geven invulling aan instandhoudingsdoelen van het Leenderbos, Groote Heide en de Plateaux.

Aanbevolen wordt deze conclusie voor te leggen aan het bevoegd gezag, de Provincie Noord-Brabant.

Inspraakprocedure (projectplan)

Voor een groot aantal venherstelprojecten zijn maatregelen opgesteld die vallen onder "onderhoud". Deze maatregelen kunnen worden uitgevoerd zonder inspraakprocedure. Voor 6 projecten zijn maatregelen opgesteld waarbij een "waterstaatswerk" wordt gemaakt/gewijzigd. Voor deze maatregelen dient een projectplan te worden opgesteld met bijbehorende inspraakprocedure. Hierbij bestaat het risico op juridische procedures. Voor de volgende projecten dient een projectplan te worden opgesteld: Ansemven & Glasven, Rietven (Oisterwijk), Leemkuilen, Bankven, Hazenputten en Soerendonks Goor. Voor de Pastoorweijer zijn nog geen maatregelen bekend en is nog niet ingeschat of een projectplan noodzakelijk is.

Uitvoeringsproject

4 AANPAK

4.1 Categoriën

Voor het Programma Venherstel 2010 – 2015 van Waterschap De Dommel komen 20 vennen⁴ in aanmerking. Op basis van de vooronderzoeken zijn de vennen in 4 categorieën ingedeeld (zie kader) op basis van procedure en nog aanvullende werkzaamheden.

Categorie 1

Deze categorie bevat de vennen waarvan bekend is wat er moet gebeuren met mogelijk wat kleinschalig uitzoekwerk. De procedure is als volgt:

- I. Kleinschalig uitzoekwerk
- II. Vergunningen / bestek / werkomschrijving
- III. Aanbesteden
- IV. Uitvoeren

Categorie 2

Deze categorie bevat vennen waarvan bekend is wat er moet gebeuren maar er eerst een tussenstap dient te worden genomen in de vorm van een Plan van Aanpak (geen inspraakprocedure). De procedure is als volgt:

- I. Uitzoekwerk / kleinschalig nader onderzoek
- II. Plan van Aanpak
- III. Vergunningen / bestek / werkomschrijving
- IV. Aanbesteden
- V. Uitvoeren

Categorie 3

Deze categorie bevat vennen waarvan bekend is wat er moet gebeuren maar waarvoor een projectplan opgesteld dient te worden incl. inspraakprocedure. De procedure is als volgt:

- I. Uitzoekwerk / kleinschalig nader onderzoek
- II. Projectplan
- III. Inspraakprocedure
- IV. Vergunningen / bestek / werkomschrijving
- V. Aanbesteden
- VI. Uitvoeren

Categorie 4

Deze categorie bevat vennen waarbij het onduidelijk is wat er precies moet gebeuren, er nog veel afstemming- / uitzoekwerk moet gebeuren en waarvoor een projectplan opgesteld dient te worden. De procedure is als volgt:

- I. Grootschalig uitzoekwerk en/of nader onderzoek
- II. Projectplan
- III. Inspraakprocedure
- IV. Vergunningen / bestek / werkomschrijving
- V. Aanbesteden
- VI. Uitvoeren

⁴ Groot Kolkven: realisatie mogelijk pas na 2015 i.v.m. verpachting aan visclub

Uitvoeringsproject

In onderstaande tabel zijn de vennen per categorie ingedeeld.

Ven	Categorie	Toelichting / opmerking
Tongbersven-West Rietven (EHV) Karperven (EHV) Kannunikensven	1	Nog overleg met particulier Nog overleg met particulier
Schaapsven Grafven & Maasven Achterste- & Middelste Kolkven	2	Nog overleg met particulier / baggeren? Combineren en faseren / explosieven Combineren en faseren / explosieven
Bankven Ansemven & Glasven Soerendonks Goor Leemkuilen Hazenputten	3	Explosieven
Rietven (Oisterwijk) Pastoorsweijer	4	Veel uitzoek- / voorwerk Maatregelen bepalen

4.2 Stappenplan

Om tot uitvoering te komen van de venherstelmaatregelen wordt het stappen in figuur 4.2.1. gevolgd.

De “vooronderzoeken maatregelen” zijn afgerond. Dit heeft geresulteerd onderstaande rapportage:

- Rapportage vooronderzoeken vennen (Royal Haskoning, 2011).

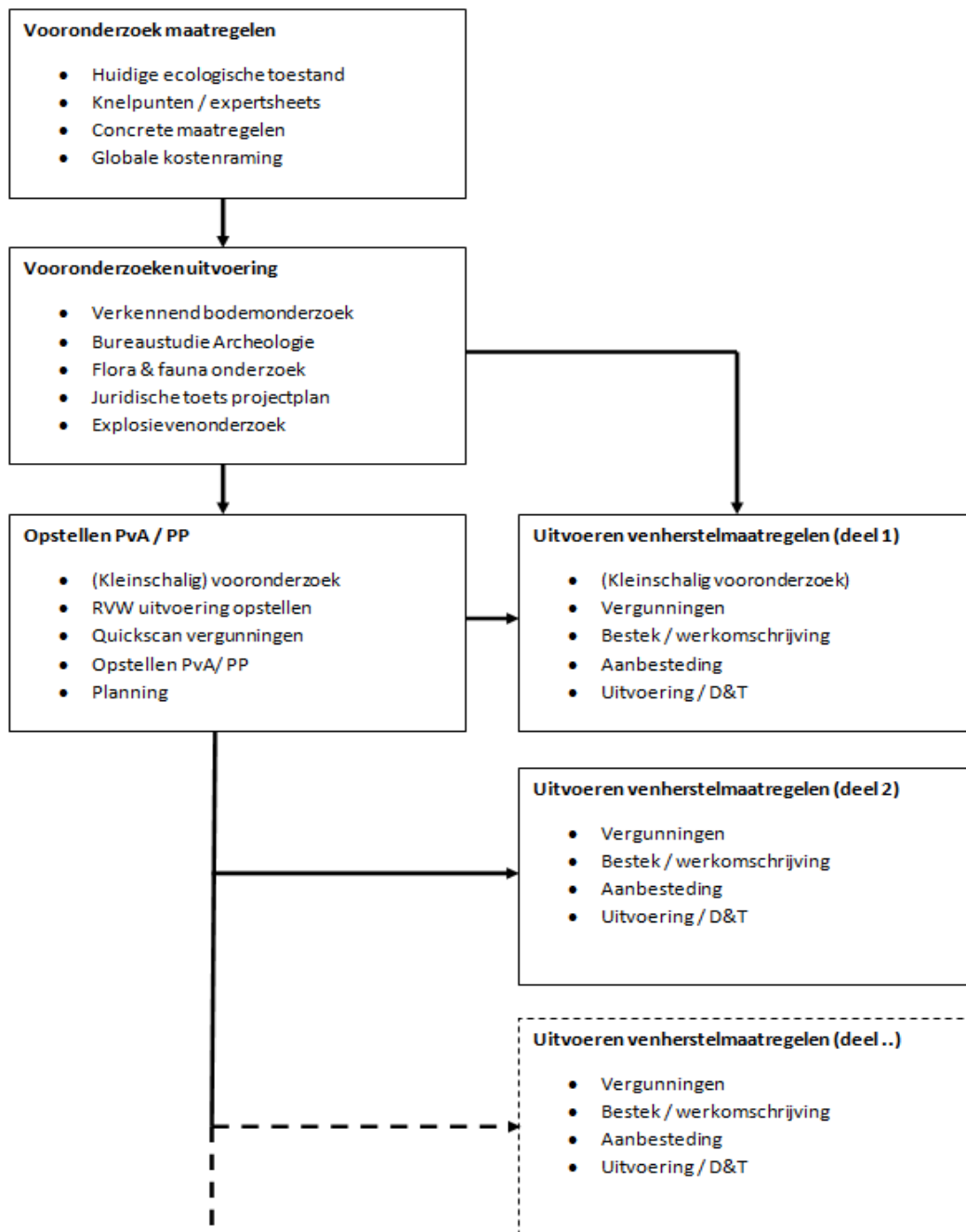
Vervolgens zijn de “vooronderzoeken uitvoering” afgerond. Dit heeft geresulteerd in diverse rapportages:

- 13 Verkennende waterbodemonderzoeken (Milon, 2011);
- Archeologisch Bureauonderzoek, plangebied vennenherstelplan (BAAC, 2012)
- Inventarisatie natuurwaardengegevens 17 vennen (Bureau Waardenburg, 2011)
- Flora- en faunaonderzoek venherstel, onderzoek aan 17 vennen in het kader van de natuurwetgeving (Bureau Waardenburg, 2011)
- 17 vennen, een probleeminventarisatie naar de aanwezigheid van Conventionele Explosieven (AVG, 2011)
- Vennen, Probleemanalyse Conventionele Explosieven (AVG, 2011)

De vennen uit categorie 1 worden direct, of na wat kleinschalig vooronderzoek, als bulkopdracht aanbesteed en in de uitvoering gebracht (“Uitvoeren venherstelmaatregelen (deel 1)”).

Voor de overige vennen wordt een Plan van Aanpak of Projectplan opgesteld. Nadat een deel van de de Projectplannen / Plannen van Aanpak gereed zijn worden keuze gemaakt voor het uitvoeren plannen in de tijd (“Uitvoeren venherstelmaatregelen (deel 1 t/m ..)”. Kostenafwegingen, (uitvoerings)risico’s, capaciteit en planning spelen hierin een belangrijke rol (programma sturing).

Uitvoeringsproject

Figuur 4.2.1. Stappenplan uitvoeren venherstelprogramma

4.3 Samenwerkingspartijen

Bij de uitvoering van het programma wordt samengewerkt met verschillende partijen.

Provincie Noord Brabant

De Provincie Noord-Brabant bewaakt de voortgang uitvoering van het provinciale venherstelprogramma en evalueert op provinciaal niveau. Er is een werkgroep venherstel ingericht die periodiek bij elkaar komen t.b.v. (strategische) provinciebrede afstemming. Jacco de Hoog is momenteel lid van deze werkgroep. Nico ten Heggeler

Uitvoeringsproject

zal aansluiten bij dit overleg. Tenslotte is de provincie subsidieverlener voor venherstelprojecten, deze vallen onder de "Subsidieregeling water Noord-Brabant".

Terreinbeheerder / -eigenaren

De lijst met kansrijke vennen in het beheergebied van het waterschap is samengesteld en geprioriteerd in overleg met de terreinbeheerders en/of –eigenaren. Voor de vennen buiten de natte natuurparels is de terreinbeheerder / -eigenaar initiatiefnemer voor herstelmaatregelen. Daarnaast is de terreinbeheerder / -eigenaar initiatiefnemer voor vennen binnen die natte natuurparel waar relatief kleine (beheer)maatregelen dienen te worden uitgevoerd t.b.v. het herstel van de vennen. Voor de verschillende individuele projecten / projectplannen zal de terreinbeheerder deelnemen in de projectgroep. Daarnaast zal de terreinbeheerder zorgdragen voor de inbreng van ecologische en gebiedsspecifieke kennis t.b.v. de herstelmaatregelen voor het ven. Tenslotte zal de terreinbeheerder haar bijdrage leveren bij de uitvoering (ecologische begeleiding) voor de monitoring van de vennen na afloop van de uitvoering van de herstelmaatregelen (zie: Uitvoeringsplan venherstel Noord-Brabant).

Adviesbureau / aannemer

T.b.v. de uitvoering van het venherstelprogramma zullen de diensten van een adviesbureau en aannemer worden ingehuurd.

5 PROGRAMMAORGANISATIE

5.1 Geld

In het vooronderzoek zijn maatregelen opgesteld per ven en op basis daarvan is een globale kostenraming per ven gemaakt. Deze is verder gespecificeerd op basis van de aanvullende vooronderzoeken. Op basis van de verkennende waterbodemonderzoeken, explosieven onderzoek en archeologische bureaustudie is een aangepaste kostenraming gemaakt van de diverse projecten. In onderstaande tabellen zijn kosten per categorie weergegeven.

Cat.	Naam van het ven	Kosten baggeren	Kosten overige maatregelen	Kosten monitoring	Totale kosten (incl. onvoorzien)
1	Tongebbersven-west	€ -	€ 22.045	€ 2.425	€ 26.917
1	Kanunnikesven	€ -	€ 2.321	€ 267	€ 2.975
1	Rietven (EHV)	€ -	€ 43.703	€ 4.807	€ 53.361
1	Karperven (EHV)	€ -	€ 39.449	€ 4.537	€ 50.583
	SUBTOTAAL	€ -	€ 107.517	€ 12.036	€ 133.836

Tabel 5.1.1 Overzicht van kosten venherstelmaatregelen categorie 1

Uitvoeringsproject

Cat.	Naam van het ven	Kosten baggeren	Kosten overige maatregelen	Kosten monitoring	Totale kosten (incl. onvoorzien)
2	Achterste Kolkven	€ 918.800	€ 7.735	€ 25.000	€ 1.141.842
2	Middelste Kolkven	€ 329.300	€ 46.410	€ 25.000	€ 480.852
2	Schaapsven	€ 366.350	€ 13.923	€ 25.000	€ 445.800
2	Maasven	€ 75.000	€ 19.338	€ 9.434	€ 129.714
2	Grafven	€ 93.750	€ -	€ 9.375	€ 128.906
SUBTOTAAL		€ 1.783.200	€ 87.406	€ 93.809	€ 2.327.115

Tabel 5.1.2 Overzicht van kosten venherstelmaatregelen categorie 2

Cat.	Naam van het ven	Kosten baggeren	Kosten overige maatregelen	Kosten monitoring	Totale kosten (incl. onvoorzien)
3	Ansemven & Glasven	€ 38.500	€ 69.615	€ 10.812	€ 130.819
3	Leemkuilen	€ 59.150	€ 48.305	€ 10.746	€ 130.021
3	Bankven	€ 213.430	€ 27.073	€ 24.050	€ 317.463
3	Hazenputten	€ -	€ 32.023	€ 3.202	€ 42.270
3	Soerendonks Goor	€ 625.000	€ 30.940	€ 25.000	€ 817.128
SUBTOTAAL		€ 936.080	€ 207.955	€ 73.810	€ 1.437.701

Tabel 5.1.3 Overzicht van kosten venherstelmaatregelen categorie 3

Cat.	Naam van het ven	Kosten baggeren	Kosten overige maatregelen	Kosten monitoring	Kosten maatregelen (incl. onvoorzien)
4	Rietven (Oisterwijk)	€ 499.660	€ 261.056	€ 25.000	€ 903.574
4	Pastoorweijer	<i>onbekend</i>	<i>onbekend</i>	<i>onbekend</i>	<i>onbekend</i>
SUBTOTAAL		€ 499.660	€ 261.056	€ 25.000	€ 903.574

Tabel 5.1.4 Overzicht van kosten venherstelmaatregelen categorie 4

Naast bovenstaande categorieën 1 t/m 4 zijn er reeds 2 projecten aanbesteed en/of uitgevoerd.

Cat.	Naam van het ven	Kosten baggeren	Kosten overige maatregelen	Kosten monitoring	Kosten maatregelen (incl. onvoorzien)
-	Groot Malpieven West	€ 110.000	€ 87.249	€ 21.000	€ 218.249
-	Berkven & Vissersven	€ 108.000	€ 62.000	€ 10.000	€ 180.000
SUBTOTAAL		€ 218.000	€ 149.249	€ 31.000	€ 398.249

Tabel 5.1.5 Overzicht van kosten venherstelmaatregelen die zijn aanbesteed / uitgevoerd

Uitvoeringsproject

In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de kosten voor baggeren, overige maatregelen en monitoring voor de verschillende categoriën. Tevens zijn de totale kosten weergegeven.

	Kosten baggeren	Kosten overige maatregelen	Kosten monitoring	Totale kosten (incl. onvoorzien)
Categorie 1 (4)	€ -	€ 107.517	€ 12.036	€ 133.836
Categorie 2 (5)	€ 1.783.200	€ 87.406	€ 93.809	€ 2.327.115
Categorie 3 (6)	€ 936.080	€ 207.955	€ 73.810	€ 1.437.701
Categorie 4 (1)	€ 499.660	€ 261.056	€ 25.000	€ 903.574
SUBTOTAAL	€ 3.218.940	€ 663.934	€ 204.654	€ 4.802.226
Aanbesteed / uitgevoerd (3)	€ 218.000	€ 149.249	€ 31.000	€ 398.249
SUBTOTAAL	€ 3.436.940	€ 813.183	€ 235.654	€ 5.200.475
Groot Malpieven Oost (1)	€ 1.200.000	€ 17.095	€ 21.000	€ 1.300.000
TOTAAL	€ 4.636.940	€ 830.278	€ 256.654	€ 6.500.475

De totale kosten voor het uitvoeren van venherstelmaatregelen en 6 jaar monitoren aan 20⁵ vennen bedraagt ruim **€ 6.500.000,-** (incl. BTW).

Voor de uitvoering venherstelmaatregelen aan 14 vennen (herstelprogramma 2010 t/m 2015) is een programmabudget beschikbaar gesteld van **€ 3.000.000,-** (incl. BTW), hiervan is reeds € 398.249,- besteed/gereserveerd aan herstelmaatregelen aan het Groot Malpieven West, Berkven en Vissersven. Resterend budget bedraagt **€ 2.601.751,-**.

- Bovenstaande betekent dat het financiële aspect een belangrijke stempel zal drukken op de keuzes die gemaakt worden voor de vennen die wel en niet t/m 2015 in uitvoering zullen worden gebracht.

De opdrachtgever zorgt voor de beschikbaarheid van het programmabudget.

Subsidie

In het uitvoeringsprogramma wordt ervan uitgegaan dat 50% van de externe kosten wordt bijgedragen door de Provincie Noord-Brabant in de vorm van subsidie. Er wordt gebruik gemaakt van de Subsidieregeling Water Noord-Brabant. Bij een totale bruto investering van € 3.000.000,- wordt verwacht dat de Provincie Noord-Brabant € 1.500.000,- bijdraagt in de vorm van subsidie.

5.2 Kwaliteit

Om de kwaliteit van de resultaten en doelstellingen op programmaniveau te sturen zijn er gesprekken tussen programmamanager en opdrachtgever waarin bijsturing op de kwaliteit mogelijk is.

⁵ Pastoorsweijer is niet meegenomen

Uitvoeringsproject

Sturing op kwaliteit in de afzonderlijke projecten vindt plaats in gesprekken tussen programmamanager en projectleider(s) van de afzonderlijke projecten.

5.3 Tijd

De doelstelling van het programma is om aan 14 vennen herstelwerkzaamheden te hebben uitgevoerd in de periode 2010 t/m 2015.